

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 7P/21/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618200266
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2018:8618200266.2

Rozhodnutie

Okresný súd Svidník, sudkyňa JUDr. Jana Keselicová, vo veci starostlivosti súdu o maloletého B. Q., nar. XX.X.XXXX a maloletého Q. Q., nar. X.X.XXXX, obaja bytom Q. XXX/XX, XXX XX W., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, deti rodičov Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. 60X/XX, XXX XX W. a X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, XXX XX W., toho času v Ústave na výkon trestu OS v Prešove, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje maloletému B. Q., nar. XX.X.XXXX a maloletému Q. Q., nar. X.X.XXXX, obaja bytom Q. XXX/XX, W., pobyt v Reedukačnom centre Bačkov, so sídlom Školská 158, 076 61 Bačkov na dobu 6 mesiacov.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela, návrhom podaným na súde dňa 15.2.2018 navrhol nariadenie výchovného opatrenia nad maloletými deťmi.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že od 07.11.2007 eviduje rodinu maloletých detí na príslušnom oddelení úradu. Z opisu rodinných pomerov maloletých bolo zrejmé, že z manželstva rodičov maloletých sa narodilo štrnásť detí. Otec maloletých bol v období od 29.12.1976 do 14.09.2016 evidovaný, ako nezamestnaný na ÚPSVaR Stropkov a dňa 15.09.2016 nastúpil výkon trestu odňatia slobody v trvaní 42 mesiacov. Matka maloletých je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a od nástupu otca na výkon trestu odňatia slobody zabezpečuje výchovu a starostlivosť o deti. Rodinná situácia je dlhodobo nepriaznivá, pretože matka nevláda zabezpečiť štrnástim maloletým deťom riadnu výchovu a starostlivosť, čo sa prejavuje u maloletých detí B. a Q. najmä ich nevhodným správaním, ako nerešpektovanie autorít (matka, škola, širšie sociálne prostredie), páchaním priestupkov a záškoláctvom. Počas celej doby evidencie ÚPSVaR Stropkov rodinu pravidelne monitoruje, poskytuje je sociálne poradenstvo a výchovné pohovory zamerané na odstránenie alebo zmiernenie problémov v správaní maloletých detí. Cez zážitkové aktivity sa UPSVaR Stropkov snaží rozvíjať u maloletých detí ich sociálne zručnosti na odbúranie sociálnej izolácie a získanie spoločenských a hygienických návykov. Na intenzívnejšej práci s rodinou sa pristúpilo od roku 2015, kedy sa začalo častejšie prejavovať nevhodné správanie u starších maloletých detí B. a Q.. Podľa vyjadrenia matky maloletých „obaja maloletí chlapci B. a Q. narúšajú výchovu aj ostatných detí v rodine, správajú sa k nim nepriateľsky až agresívne, ohrozujú ich vývin“. Maloletý B. je vedený v evidencii sociálnej kurately od 04.12.2013 z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky a maloletý Q. je vedený v evidencii od 23.03.2013 z dôvodu spáchania priestupku proti majetku. Od doby evidencie na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „OSPODaSK“), bola s maloletými a ich rodičmi vykonávaná

sociálna práca zameraná na korigovanie ich problémového správania, pričom v rodine boli opakovane vykonávané výchovné pohovory, sociálne poradenstvo s upozornením na dôsledky záškoláctva a páchanie protispoločenskej činnosti. Opatrenia zo strany UPSVaR Stropkov nevedli u maloletých k náprave. Maloletý B. v školskom roku 2015/2016 vymeškal 223 neospravedlnených vyučovacích hodín a dopustil sa dvanástich priestupkov proti majetku. Maloletý Q. v školskom roku 2015/2016 vymeškal 134 neospravedlnených vyučovacích hodín. Rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 4P/54/201629 zo dňa 01.03.2017 bolo obom maloletým nariadené výchovné opatrenie a pobyt v Detskom domove DLAŇ v Medzilaborciach na dobu šiestich mesiacov. Počas doby trvania výchovného opatrenia si maloletí B. a Q. riadne plnili povinnú školskú dochádzku a nedopúšťali sa žiadneho protispoločenského správania. UPSVaR Stropkov konštatoval, že nariadené výchovné opatrenie splnilo svoj účel. Dňa 09.09.2017 bolo výchovné opatrenie ukončené a obaja maloletí sa vrátili naspäť do svojho rodinného prostredia. Po návrate obaja nastúpil do 6. ročníka (variant A - deti s mentálnym postihnutím) Základnej školy Hrnčiarska v Stropkove, pričom opätovne pokračovali vo svojom nevhodnom správaní, nerešpektovaní autorít a svojvoľne prestali plniť povinnú školskú dochádzku. Od začiatku školského roka 2017/2018 do dňa 13.02.2018 maloletý Q. vymeškal 158 neospravedlnených vyučovacích hodín a maloletý B. vymeškal 118 neospravedlnených vyučovacích hodín. Správanie oboch maloletých sa silno zhoršilo za mesiace december 2017 a januára 2018. Obaja maloletí prestali rešpektovať matku, príbuzných, pedagógov v škole, vrátane pracovníkov OSPODaSK. V dňoch 11.12.2017 a 18.12.2017 sa maloletý B. dopustil konania majúceho znaky priestupku proti majetku. Voči maloletému Q. bolo dňa 14.01.2018 (vyšetrovateľom PZ) začaté trestné stíhanie pre prečin porušovania domovej slobody a prečin krádeže. Vzhľadom na uvedené skutočnosti UPSVaR Stropkov konštatoval, že všetky ním vykonané opatrenia, s cieľom korigovať problémové správanie maloletých detí B. a Q. plnili svoj účel len krátku dobu, a to počas ich pobytu v detskom domove DLAŇ v Medzilaborciach. Po opätovnom návrate do domáceho prostredia obaja maloletí znova pokračujú v páchaní protispoločenskej činnosti a neplnia si riadne školskú dochádzku.

3. Spolu s návrhom boli predložené rodné listy maloletých. Pre potreby rozhodovania o podanom návrhu nechal súd k súdnemu spisu sp. zn. 7P/21/2018 pripojiť spisový materiál tunajšieho súdu vedený pod sp. zn. 5P/69/2017 a sp. zn. 4P/54/2016.

4. Predmetom konania bolo nariadenie výchovného opatrenia nad maloletými deťmi.

5. Z výsluchu matky maloletých detí súd zistil, že s návrhom súhlasí. S deťmi mala problémy, predovšetkým po návrate synov z Ústavu v Medzilaborciach, keď začala škola. Chlapci chodili po meste s kamarátmi, nechodili do školy a boli na nich sťažnosti aj od susedov aj od iných ľudí. Správali sa agresívne a vulgárne aj k matke.

6. Otec sa k návrhu nevyjadril.

7. Navrhovateľ zotrval na podanom návrhu.

8. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

9. Podľa článku 5 základných zásad zákona č. 36/2005Z. z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

11. Z rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 4P/54/2016-29 zo dňa 1.3.2017 súd zistil, že maloletým bol nariadený podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine pobyt v Detskom domove DLAŇ, kpt. Nálepku 369/5, 068 01 Medzilaborce na dobu šesť mesiacov.

12. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že správanie sa detí po ich návrate do rodinného prostredia zhoršilo a matka maloletých detí (B. a Q.) ich výchovu nezvláda, pričom správanie oboch maloletých sa nedarí korigovať v škole ktorú navštevujú, a taktiež ani opatreniami UPSVaR Stropkov. Maloletí si neplnia povinnú školskú dochádzku a v priebehu školského roka 2017/2018 už vymeškali spolu 276 neospravedlnených hodín. V poslednom období v mesiacoch december 2017 a januára 2018 došlo k zhoršeniu správania maloletých, nakoľko sa obaja dopustili konaní majúcich u maloletého B. znaky priestupku proti majetku a u maloletého Q. znaky prečinu porušovania domovej slobody a krádeže. Problémové správanie maloletých sa darilo úspešne korigovať len v čase ich pobytu v Detskom domove DLAŇ v Medzilaborciach. Po ukončení výchovného opatrenia v detskom domove (nariadeného rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 4P/54/2016-29 zo dňa 01.03.2017) boli maloletí navrátení do ich rodinného a sociálneho prostredia, pričom ich navrátením došlo k opätovnému zhoršeniu ich správania. Pozitívne zmeny dosiahnuté pobytom v detskom domove boli len dočasné a nepretrvali ani u jedného z maloletých po ich návrate do rodinného prostredia.

13. Za tohto skutkového stavu dospel súd k presvedčeniu, že je nevyhnutné a v záujme oboch maloletých detí a taktiež v záujme ich ďalšieho priaznivého vývoja, aby boli vyňaté z osobnej starostlivosti rodičov v doterajšom výchovnom prostredí svojej rodiny, a aby im bol nariadený pobyt v odbornom zariadení. Zotrvaním v rodinnom prostredí by mohlo dôjsť nielen k zhoršeniu ich správania ale aj k zhoršeniu ich sociálneho vývinu. Je preto v najlepšom záujme oboch maloletých detí, aby vzhľadom na ich doterajšie správanie bolo prijaté to najvhodnejšie opatrenie, ktoré nielen obmedzí ich nevhodné a nespoločenské konanie, ale zároveň zabezpečí aj tie najlepšie predpoklady pre ich riadny spoločenský a sociálny vývin do budúcnosti.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Odvolať sa podáva lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).